

פניני הדר

חודש מנחם אב {תשע"א}

גליון מס' 62

האדות והערות שנאמרו בשיעור הדר היומי בביה"כ "אליהו הנביא" שבנות רוממה ירושלים
מסכת חולין לה - סב

הבלטה שלא בלטה

מעשה באדם שקנה חנות עתיקה ולשם כך קרא לקבלן שיפוצים וביקש ממנו הצעת מחיר לשיפוץ החנות הקבלן הסתכל והציע לקונה שהוא ישפץ ללא קבלת תשלום ובתנאי שיתן לו את הבלטות של החנות כיון שהם עתיקות השוות הון רב אמר הקונה איני חפץ בשיפוץ תשאיר לי את הבלטות ולך, הלך הקבלן למוכר החנות וגילה לו שמוכר חנות השווה הון רב במחיר מועט וכעת בא המוכר ורוצה לבטל המקח האם רשאי לבטל את המכר ?

הוא את דעתכם בנידון לפקס 02-5817174

(א) דף לה. **השגחת יקב עם פועלים גויים ע"י ע"ה.**

נתבאר בגמ' לגבי נאמנות עמי הארץ לומר שלא נטמא היין לנסכים אף שאינו נאמן על טהרות. **אפקי:** יקב שיש בו עובדים גויים והניחו משגיח עליהם אך התברר שהוא עם הארץ האם יש היתר לשתות מהיין על סמך השגחתו או שיש לחוש למגע גוי ביין ודינו כיון נסך?

(ב) דף לו. **השגחת יקב עם פועלים גויים ע"י ע"ה.**

נתבאר לגבי שחיטה בדעת ר"ח שאין לשחיטה אלא לבסוף ואותו דין נפסק להלכה לגבי שכירות שאינה אלא לבסוף.

אפקי: אדם שעובד בישיבה ואמר למזכיר שהוא תורם מאתיים ₪ מהמשכורת ואח"כ מתחרט וטוען מכיון שאין שכירות אלא לבסוף אינו יכול לתרום דבר שלא ברשותו האם רשאי?

(ג) דף לז. **מכירת מזוזה שרב הכשירה מחמת ספק.**

נתבאר בגמ' שאחד מהדברים שיחזקאל היה נזהר שלא לאכול מבשר שהורה בה חכם מספק.

אפקי: רב שהכשיר מזוזה מספק האם הסופר צריך להודיע זאת לקונים.

(ד) דף לח. **השם אביו כשם הישוב בו מתגוררים.**

נתבאר בגמ' ששמואל היה קורא לרב אבא בל' חיבה ובערוך כ' ששמו של רב היה אבא.

אפקי: אדם שגר בישוב ששמו כשם אביו האם רשאי לומר את שם הישוב ליד אביו?

(ה) דף לט. **הזכרת הפרקים המופיעים בחומש שעשאם כומר.**

נתבאר בגמ' לגבי ישראל ששחט לגוי והגוי חישב לשם עבודה זרה כשירה וכ"פ שו"ע (יו"ד סי' ד')

אפקי: האם יש ענין שלא להזכיר את הפרקים המופיעים בחומש כיון שמי שסידר אותם הוא כומר לעבודה זרה ח"ו?

טבעי 100 % ..

דבר העיון

היה זה מלפני כמה שנה בעיר הבירה של מרוקו ערב פסח ותהום כל העיר עלילת הדם של הגויים הגיע אליהם כאשר נמצא נער גוי טבוח בחצר היהודים המהומה לא שככה והמלך קרא לרב טולדינו ואמר לו תאמר לי את האמת האם הדם שאתם לשים במצות טעים לכם? הרב כמובן הכחיש מכל וכל את הטענה הזו והמלך הציב בפניו עובדה אם לא יתגלה מי הרוצח כל 30 אלף היהודים יגורשו מהעיר! הרב הודיע למלך כי בידו לפטור את הבעיה לייבא כלב גישוש שיבוא ויריח את הגופה ואח"כ ילך למקור נראה אם יכנס לשטח היהודים סימן שהרוצח בא מהם ואם ילך לשטח הגויים יתברר שזו עלילה כולם חכו במתינות דרוכה לבואו של הכלב שהחל להסתובב סביב הגופה עוד סיבוב ועוד סיבוב ובבתי הכנסיות היהודים בכו לביטול הגזירה ואכן לאחר שעה הניח הכלב את הגופה והחל צועד לשטח שמחוץ למגורי היהודים ששון ושמחה ליהודים. עמד הרה"צ ר' אלה לופיאן זצוק"ל בישיבת פונוביז' ושאל האם לכלב מגיע עוה"ז או עוה"ב? וענה לא זה ולא זה כי הוא היה טבעי מאולף לעשות מה שלמדוהו. בימים טרופים אלו עלינו לבחון את עצמינו אם אנו מבקשים על ביהמ"ק מכל הלב או באופן טבעי. אשריכם לומדי הדר המרבים תורה כל דף גמרא בונה עוד אבן בבנין ביהמ"ק שהולך ונבנה יה"ר שנזכה לחזות בבנינו השנה במהרה אמן.

השיעור בדר היומי נמסר

ע"י הרב אהרן בן אדיבה שליט"א

מידי ערב בשעה 20:15 לאחר תפילת ערבית,

בביה"כ אליהו הנביא רח"ו פתח תקווה 1 שכונת רוממה.

הציפיה לגאולה:

הגמ' סנהדרין (קג) ר"ג היה בוכה כשהיה שומע אלמנה שגרה בשכנותיו ובכתה על בנה היחיד שנפטר והוא היה בוכה עמה על ביהמ"ק ומאידך מסופר על הסבא מסלבודקא שהיה אדם רגוע ושליו יום אחד ראו אותו מסתכל בשעון כל חמש דקות ואז ראו אותו רוקד שאלוהו מה קרה הוא ענה שכעת ברגע זה בחור מהישיבה נישא מעבר לים אם אני לא שם לפחות אשמח בזמן זה.

הגבינה והביצה:

גמ' בכורות (ח) חכמי אתונה הראו לריב"ח 2 ביצים ושאלו אותו מה מתרנגולת שחורה ומה מלבנה הביא להם 2 גבינות וביקש מהם שיבדילו הם איזו גבינה מעז לבנה ואיזו משחורה המהרש"א מבאר שהם טענו שיש שתי מערכות של 21 יום בין המיצרים ומר"ה עד הו"ר והם התכוונו לומר שאולי הימים ההם הם יותר טובים לעמ"י והוא השיבם שמבחינת השגת עמ"י את הקב"ה הימים הם שנים שנא' כל רודפיה השיגוה מי שרודף את י-ה בסוף משיג ו-ה.

לע"נ הגאון הגדול הצדיק הרב אלעזר אבוחצירא בן שמחה זצוק"ל

אלו שנדבו להחזקת הגיליון: הרב בוצץ אלק"ט, הרב ירון אשכנזי, צמרת בן אדיבה, יואל ואמר כהן להצלת משפחתו, אשר ואיתן כהן להצלת משפחתו, אשכנזי א"ק הקב"ה ישיב להם כאלוהים כשם כרכה והצלתה ויתאמלאו מאלות לביטא לטובה אמן!

תשובות ניתן לשלוח למערכת "פניני הדר" בלבד!

רח' פולונסקי 26 ירושלים פקס: 02-5817174 טלפון: 02-5829850

- (ו) דף מ. **תוי"ז**: שפך מים לתוך סיר החמין של חברו בשבת.
נתבאר בגמ' לגבי המשתחוה לבהמת חברו לא אסרה דאין אדם אוסר דבר שלא שלו.
- הערה**: אדם ששפך לתוך סיר החמין של חברו מים פושרים בשבת האם אוסר את החמין באכילה לחברו?
- (ז) דף מג. **תוי"ז**: הדרגמת שחיטה על צווארו של מגיד השיעור.
נתבאר בגמ' לגבי איוב שהתבטא על עצמו בצורת קללה ובכל זאת נשאר בחיים בדרך נס ואין לדמות לאדם שעובר זאת ולא שורד.
- הערה**: מגיד שיעור במסכת חולין הרוצה להדגים את איברי השחיטה על עצמו האם יש לחוש או שזה שומר מצוה לא ידע דבר רע?
- (ח) דף מג. **תוי"ז**: פסיקת הלכה בזה"ע"י כמה פוסקים.
נתבאר בגמ' שנחלקו ב"ש וב"ה והמיקל כדברי שניהם נק' רשע והמחמיר כדברי שניהם נק' כסיל ועליו להחליט כמי פוסק להקל ולהחמיר.
- הערה**: אדם שאין לו רב קבוע אלא כשמגיע לפסיקת ההלכה מחליט כפי איזו דעה לנהוג האם הוא בגדר "רשע"?
- (ט) דף מד. **תוי"ז**: מניעת קבלת מתנות בחתונה משום שזאת מתנות יחיה.
נתבאר בגמ' איזהו שונא מתנות יחיה זהו רב הרואה בשר הנתון בספק ומטריפה לעצמו.
- הערה**: אדם שכ' בהזמנה נא לא להביא מתנות האם ראוי לעשות כן או שניתנת מתנה בשמחה היא מהווה תשלום על המנה שאכל?
- (י) דף מו. **תוי"ז**: חור בכבד ונסתם האם יודיעו בשידוכים.
נתבאר בגמ' בניטל הכבד ונשתייר הימנה האם היא בגדר כשירה או טריפה.
- הערה**: נערה שהתארסה והיה לה בילדותה חור בכבד ונסתם מאליו האם צריכים להודיע זאת למשפחת הארוס?
- (יא) דף מז. **תוי"ז**: קריאת שם התינוק ע"ש הרופא המטפל.
נתבאר בגמ' לגבי מתו אחיו מחמת מילה שבאו לנתן הבבלי ויעץ להם להמתין והצילם וקראו לתינוק על שמו.
- הערה**: תינוק שנולד בסיכון ורופא מסר את נפשו להצלת הילד האם ראוי שיקראו לתינוק ע"ש הרופא?
- (יב) דף מח. **תוי"ז**: שתיית חלב שלא בהכשר הבר"ץ.
נתבאר בגמ' לגבי מחט שנמצאת בכבד אם חוד המחט כלפי פנים הרי היא טריפה.
- הערה**: חלב שלא בהכשר הבר"ץ האם יש להימנע מלשתותו כיון שיש חשש לחלב טריפה מחמת הזריקות שעושים לבהמות?
- (יג) דף מט. **תוי"ז**: תשלום לכהן שיכוין בברכה על המשלם.
נתבאר בגמ' ענין ברכת כהנים ומעלתה וידוע מש"כ החרדים שבכהן יש מצוה לברך ולהתברך.
- הערה**: אדם שנוקט לישועה וביקש מכהן שיכוין בברכת כוהנים רק עליו האם רשאי לעשות כן?
- (יד) דף נ. **תוי"ז**: גילוי לאשה שאביה נפטר.
נתבאר בגמ' ענין החילוק בין אבלות קרובה או רחוקה ואם בא ביום האחרון אם מצטרף עם האבלים.
- הערה**: יש לדון עפ"י מש"כ שו"ע יו"ד (תב) שאין להודיע על נפטר והמודיע הוא כסיל אלא בבן יש נ"מ לקדיש ומה הדין בבת?
- (טו) דף נג. **תוי"ז**: שבר חפץ איסור והתברר שהיה היתר.
נתבאר בסוגיא ששמואל שסובר ששפק דרוסה אסורה עשה מעשה לבל ייהנו מהם והשליכן לנהר.
- הערה**: רב שראה פלאפון לא כשר אצל תלמידו שבר לו ואח"כ התברר שהטלפון חסום להתקשרות ומשמש לספר טלפונים האם ישלם לו?
- (טז) דף נד. **תוי"ז**: עמידת נהג אוטובוס בפני זקן ת"ח.
נתבאר בגמ' לגבי בעלי אומנות שאינם רשאים לקום בפני ת"ח בעת מלאכתו ומאידך התירו להם לעמוד בפני מביאי הביכורים.
- הערה**: נהג אוטובוס המעלה נוסעים ועלה זקן ת"ח האם מחויב לעמוד בפניו?
- (יז) דף נה. **תוי"ז**: מסדר קידושין שיודע על בעיה של הכלה.
נתבאר בגמ' לגבי פסולי הבהמה ואחד מהם הוא כשניטל בית האם שלה דהיינו רחמה.
- הערה**: נערה שניטל רחמה ואין יכולה ללדת והמסדר קידושין יודע מזה האם מחויב לברר שגילו זאת לבחור?
- (יח) דף נז. **תוי"ז**: לימוד מניעת גזל מנמלה.
נתבאר בגמ' לגבי הנמלה אשר אין לה קצין שוטר ומושל בקיץ תכין לחמה ובעירובין (ק) אלמלא נתנה תורה היינו למדים גזל מנמלה.
- הערה**: איך אפשר ללמוד מוסר מהנמלה של גוזלת את חברתה אבל החיטה שהביאה זה גזול הרי לא בקשה רשות?
- (יט) דף נח. **תוי"ז**: יולדת אשת כהן החפצה שבעלה ילווה אותה ללידה.
נתבאר בגמ' שנחלקו אם עובר ירך אמו וכ' הפוסקים לגבי יולדת אשת כהן שצריכה לקצר כמה שיותר את שהותה בביה"ח.
- הערה**: אשת כהן ההולכת ללדת ורצונה שבעלה ילווה אותה האם יש להתיר זאת אף שכניסת כהן לביה"ח בעייתית מבחי' הלכה?
- (כ) דף נט. **תוי"ז**: כלב המטיל אימתו האם מותר להרעילו.
נתבאר בגמ' שהקיסר רצה לראות את האריה המסמל את כח ה' וכששאג האריה נפלו שיניהם של אנשי הקיסר והקיסר נפל ממקומו.
- הערה**: האם ניתן להרעיל כלב שגרם מאימתו להפלת עובר וכל תושבי השכונה יראים ממנו ע"י הנחת בשר מורעל לפניו?
- (כא) דף ס. **תוי"ז**: ציוה לתת לכל נין סך האם הבנים בכלל.
נתבאר בגמ' שאברהם השביע את אבימלך בלשון אם תשקור לי ולניני ולנכדי ומשמע שהבן נקרא נין
- הערה**: אדם שציוה לתת לכל נכד סך מסוים האם גם הבנים בכלל או שבוזה אמרינן הלך אחר לשון בנ"א?
- (כב) דף סא. **תוי"ז**: אדם שהוריו קראו לו עורב.
נתבאר בגמ' לגבי סימני הטהרה בעופות ומי שאין לו ארבעה סימני' אינו טהור ולכך העורב אף שיש לו 2 סימנים ה"ה טמא.
- הערה**: אדם שהוריו קראו לו עורב ומתבייש בשם הזה האם רשאי לעשות שינוי השם?
- (כג) דף סב. **תוי"ז**: ברכת שהחיינו על תפוח "ענה".
נתבאר בגמ' שיש סוג אזוב הכשר ורק כשאינו עם שם לוואי אבל אזוב עם שם לוואי פסול.
- הערה**: האם ניתן לברך ברכת שהחיינו על תפוח ענה כיון שיש לו שם בפני עצמו וטעמו שונה ואינו כל השנה בשוק?

השאלה השאלה בבית המדרש מתוך פניני הדף מס' 61

מעשה בצורף אשר ביום נכנסה אליו לחנות אשה וביתה חנוכיה מזהב ישנה וביקשה למכור אותה לצורף המוכר הציע לה 1.500 ₪ והיא אמרה שהיא מסתפקת ב1.000 ₪ והמוכר נתן לה 1.500 ₪ ושאל אותה אם היא מרוצה והיא ענתה כן כך ענתה כמה פעמים המוכר לקח את החנוכיה והבריק אותה כחדשה והציב אותה בוויטרינה למכירה תמורת 5.000 ₪ יום אחד רואה המוכר אדם שמסתכל על החנוכיה בלי למוש ממנה וכששאל לרצונו ענה שהוא מזהה את החנוכיה שירש מסבא שלו ונעלמה מביתו ע"י אשתו ודורש אותה תמורת 1.500 ₪ ואינו חפץ בשיפוצה האם הדין עמו?

יש להשיב לבעל את החנוכיה והוא ישלם לצורף את שבחו.

אלו תשובות הרבנים:

מקורות ונימוקים: נידון זה יש לו מקור בשו"ע אבן העזר (סי' פ"ו ס"ב) כ' הרמ"א אשה שמכרה או משכנה מטלטלין אם הקונה אינו יודע שהם של בעל אי"צ להחזיר אפי' אם הבעל רוצה להחזיר דמיו וטוען שהיא גנבה לו וי"א שאם היא נושאת ונותנת בבית הבעל נאמן וצריך להשיב לו בלא דמים אולם כל זה באין דרכה למכור ללא רשות אבל אם דרכה למכור מה שעשתה עשוי ובנידו"ד אם מדובר בזוג מבוגר שהאשה מוכרת חפצים ללא ידיעת הבעל המכר קיים ובשאר האנשים המכר בטל ואם המעות של החנוכיה תחת ידו של בעל מחוייב להשיבם ואם האשה אכלתם ישאר זה בחוב לצורף. ולגבי השבח שהשביח הצורף נתבאר בחו"מ (שעה) ביורד שלא ברשות בשדה שאינה עשויה ליטע משלם לו כפי הפחות שבניהם ואם טוען בעל החפץ אין לי את הכסף להשביח ונתברר לנו שהוא עני' כ' החזו"א שיש לו ליטע ולפטור.

(ישר כח לאוריאל הלכה"ט יצחק זילברשטיין הלכה"ט אפרתה בן חיים הלכה"ט אליהו בן פופה הלכה"ט משה ציון לוי"ט א)

תשובה דו"ק: שוכר שיש לו מקקים בדירה ורוצה להדבירה על מי מוטלת הוצאה זו? השיבנו הגה"ג אברהם בן חיים שליט"א הואיל ואין חיסרון או קלקול בגוף הדירה אלא באים מפגעי מזג האויר חיוב התשלום על השוכר ולא על המשכיר אולם אם המקקים באים משום שהדירה לא במצב חדיש ויש צינורות ביוב וכיו"ב בזה החיוב מוטל על המשכיר, ועיין בס' עמק המשפט (שכירות בתים עמ' תרעג).

תשובה דח"י: רב שלא יודע קשר של תפילין האם ניתן לסמוך על פסיקתו? השיבנו הגה"ג הגר"א בר שלום שליט"א שאין כיום חובה לדעת שחיטה וכיו"ב אלא לאלו שלקחו זאת בתורת אומנות ובקאים בה ועדיף שהבקי ידע 100% ולא שהרב ידע 30% ועוד שלא הובא דין זה בשו"ע להלכה ובס' דגל מחנה אפרים כ' שהכוונה לסודן של דברים.

פניני דח"י: א. עובד שגנב בצורה מתוחכמת ותפסו אותו ופטריוהו האם מותר למנהל לספר לעובדים את סיבת פיטוריו למען ילמדו וייראו? ב. מטיילים שנתקעו בלי מים האם יכולים ליטול ידיים ביין שלא ידוע כמה אחוזי מים מעורבים בו?

פניני דו"ק: א. שוכר דירה שגילה שהמונה של החשמל מסתובב לאט והתברר שע"י המשכיר גונב את חברת החשמל האם מחוייב למסור את המשכיר לחברת החשמל? עובד קייטרינג שלקח אוכל שנשאר משמחה שהיה אמור להיזרק ותפס אותו הבעלים והוריד לו מהמשכורת האם יש מקום לתביעתו? ג. קנה נייר טואלט במבצע בקנייה גדולה ולא כללו זאת בחשבון האם רשאי לשלם לאחר שנגמר המבצע את מחיר המבצע?

ר"בית: המלוה בריבית לא יקום בתה"מ למה? כי כשינסה לקום יאמרו לו לא צריך הכסף שלך עובד הוא צובר אחוזים ומסופר על מלוה בריבית שאמרו לו שהוא גדול יותר מר"ע שיצאה נשמתו באחד ושלו יצאה כששאלו אותו כמה אחוזים אתה לוקח וענה שנים...

יצ"ר: א' הגיע למרן הרב שטינמן שליט"א ונתן לו שלט יפה עם שם המשפחה סירב הרב לקבלו לשאלה למה? ענה כי שלט יפה על דלת מכוערת זה לא יפה אז אחליף את הדלת ודלת יפה וסלון מכוער זה לא יפה אז אחליף סלון וסלון יפה ומטבח מכוער זה לא יפה כך דרכו של היצר...

נשג קמיה מרנן ורבנן ברכת יישר כח לכל אלו הנושאים ונותנים עימנו ובראשם:

לגה"ג הרב יצחק זילברשטיין. לגה"ג הרב זלמן נחמיה גולדברג. ולגה"ג הרב שמואל פנחס. ולגה"ג הרב אשר חנניה. ולגה"ג הרב גמליאל הכהן רבינוביץ. ולגה"ג הרב אברהם בן חיים. ולגה"ג הרב שלמה שעיו. ולגה"ג הרב מנשה שוע. ולגה"ג הרב אהרן זאב חשין ולגה"ג הרב ציון בן אדיבה, ולגה"ג הרב אברהם חיים הרש ולגה"ג הרב משה כהניאן ולגה"ג הרב אליהו בר שלום שליט"א.

בברכת עוד יעובד בשיבה להגדיל תורה ולהאדירה יחד עם כל בית ישראל.

שאלות ותשובות לגיליון פניני הדף מס' 61

e. אדם מלך מנות פוניה האם צריך לפרס את המלך הצי?

ת. השיבנו הגה"ג אברהם בן חיים שליט"א שיש חילוק בין דברים שהם מהתורה שבהם אין חזקה ששליח עושה שליחותו אבל בדברי סופרים מקילים כמבואר בגמ' (עירובין ל) ועיין חזו"ע פורים עמ' קמה, אולם הגה"ג שלמה שעיו בשם הגה"ג יהודה סילמן שיש מקום להחמיר בזה כיון שזה מדברי קבלה וחמור יותר.

e. כהן שהרע אדם טריפה האם יכול לפרס כפיו?

ת. השיבנו הגה"ג שלמה שעיו שליט"א שדין זה מבואר במ"ב או"ח (קכח ס"ק קכט) לגבי כהן שדחף אשה הרה והפילה נושא את כפיו כיון שאין חיובים מיתה על עוברים וה"ה לגבי טריפה כמו שכ' הרמב"ם (הל' רוצח פ"ה ה"ח) בהורג טריפה פטור מדיני אדם.

e. האם אדם כל' ונפל מידו האם צלחה לו טריפה?

ת. השיבנו הגה"ג משה כהניאן שליט"א עפ"י מה שכ' הש"ך יו"ד (ק"כ ס"ק כח) לדמות דין נפילת כלי לנפילת נידה למים שבזה פסק שו"ע יו"ד (קצח סק"מ) שעלתה לה טבילה וה"ה כאן בכלי וכ"כ כנה"ג (יו"ד ק"כ).

e. קידש צ"י ונמצא חומץ האם צריך לפרס ולקדש?

ת. השיבנו הגה"ג אליהו אביטן שליט"א עפ"י המבואר בשש"כ (ח"ב סי' מז' הע' קפה) שבזה נשאל הרדב"ז (ח"ג סי' תלו) והעלה שצריך לחזור ולקדש וכ"כ חזו"ע שבת ח"ב (עמ' סא).

e. האם בקדש חפרו מלכה האם חייב לפרס לו צ"כ?

ת. עיין בשו"ע יו"ד קט"ז שכיום לא מצויים נחשים בינינו ובפ"ש שם כ' להחמיר אמנם אף שראוי הוא לשתייה מ"מ לגבי קידוש כ' שו"ע או"ח רעב ס"א שאין לקדש עליו ולפי"ז אם זה היה עומד רק לקידוש נמצא שהוא מזיקו אולם אין לחייבו ועיין שו"ת דברי בנייהו ח"ג חו"מ סי' ל' שדן מצד היזק שאינו ניכר עיי"ש.

ה. הוסיפו דברי תורה פנאן ופולס את חברי האגודה להפסיק ולדבר בפני חברי?

ת. השיבונו הגה"ג הרב אברהם בן חיים שליט"א עפ"י מש"כ הפוסק מדברי תורה מאכילים אותו גחלי רתמים והיינו מדיבורי תורה ושמיעה אינה בכלל, ואף אם יש איסור להפסיק אף בשמיעה במקום דרך ארץ שקדמה לתורה. מותר לדרוש בשלומם שהרי נתבאר (ברכות י"ג) שאפי' באמצע ק"ש משיב מפני הכבוד ובפרקים שואל מפני הכבוד ומשיב שלום לכל אדם, וד"ת דינם כפרקים. והגה"ג הרב גמליאל רבינוביץ ציין לקונטרס "כבוד התורה" (עמ' לו סעי' כב) שאם פותח בשיחה עם חברו ובזה מראה שמסיים את שמיעתו יש בזה משום הפוסק מד"ת.

ה. חלצה לתורה פנאן אחר קנה אותה חייב להפסיק י' זיהויים לחבריו?

ת. השיבונו הגה"ג הרב אברהם חיים הרש שליט"א עפ"י מש"כ המרדכי (חולין פ"ז תרנ"ה) שאם לא ענה אמן הפסיד את עצמו ומאידך אם ענה אמן אין חייב לשלם הקנס דגדול העונה יותר מן המברך ומבואר בתוס' שכל חיוב תשלום י' זהובים לחוטף מצוה מחברו הוא רק במצוה שלא כולם מחויבים בה כגון כיסוי הדם אבל קריאת התורה שכולם חייבים בה היא פטור מהקנס של ה' זהובים ומ"מ חייב לשלם לחברו את הסכום שהתחייב לשלם עבור העלייה. וכבר כ' האחרונים שאין כח בימינו לחייב את הקנס הנ"ל.

ה. דבר תפלוס אביו על התרת כספי האגודה חייב להפסיק?

ת. השיבונו הגה"ג אליהו בר שלום שליט"א עפ"י מש"כ שו"ע (חו"מ סי' רס"ד) במעביר בורח מבית הסוהר ודרש סכום רב יכול לטעון משטה אני בך ומשלם לו כמו כולם ומיהו בעניני רפואה והתרת כספים שדרך העולם לשלם על כך ממון רב אינו יכול לטעון משטה אני בך וחייב ליתן לו שכרו מושלם כיון שאת חכמתו מכר לו כמבואר ברשב"א יבמות (קו').

ה. אדם מקדש פסח במלון האגודה צריך לכסות פסח הקידוש את כל החלות הנמצאות מסביב?

ת. טעם כיסוי החלות בשעת הקידוש הוא שלא תראה הפת בושטה שלא קדשו עליה ולפי"ז הפת שאינה סמוכה לידו אין לה בושט וכ"כ בשו"ת שרגא המאיר (ח"ה סי' מא) שיש לכסות רק את החלות שלפני המקדש ומכל מקום הוסיף הגר"ח בן חיים שליט"א אם השומעים מסביב מפנים ליבם לשמוע את הקידוש וטועמים מין המקדש צריכים הם לכסות וכ"כ שש"כ (פמ"ז הע' קכה). ויש להעיר שמצוי שמחממים את החלות ע"ג הפלטה ובשעת הקידוש הם מגולות ויש לכסותם.

ה. ילדים המיוחדים לרצוני אגודת האגודה מוציא יחודם לכך?

ת. השיבונו הגה"ג מאיר סנדר שליט"א עפ"י מש"כ השו"ע או"ח (סי' שח סכ"ב) אם יחדו ואפי' לשבת אחת מועיל היחוד להחשיבו ככלי ואפשר שאף אם יצאו בשבת מהפרי מותר לטלטלם כיון שדרכם בכך תמיד וכ"כ שש"כ (פמ"ז ס"י) אולם דין זה יהא תלוי במח' הפוסקים האם מועיל יחוד למשחק להחשיבו ככלי אף לבני ספרד ואכמ"ל.

ה. אדם שיש לו דקות חיות בפלאפון האגודה מחויב לתת אותם לציבור אולם לא ישפוק אדם מ' בורו?

ת. השיבונו הגה"ג אברהם בן חיים שליט"א שאין כאן חיוב לתת לאחרים את הדקות שנותרו לו בסוף החודש כיון שאינו שופך אלא נמנע מלהשתמש ועוד יש לבדוק שבעלי חברות הטלפון נותנים את השיחות חנם בידיעה שהרבה לא מסיימים את הסך הניתן להם ולכך שב ואל תעשה עדיף אלא אם חברו מבקש ממנו להתקשר יכול לתת לו כיון שע"מ כן אדם רוכש טלפון.

נודה לכל הרבנים ששלחו לנו את תשובותיהם

בהגדרה לחודש תמוז ע"ס 100 נ' זכה הרה"ג אוריאל גדסי שליט"א {ירושלים}

תשובות ניתו לשלוח לפקס מספר 02-5817174 או לרח' פולנסקי 26 עבור פניני הדף ירושלים

ברכת יישר כוח לכל השולחים תשובות ניתן לשלוח גם חלק מהתשובות.

וברכותינו לעשרות האברכים המסייעים בהפצת הגיליון בכל רחבי הארץ. ולכל המצטרפים אליהם

בהפכת חילכם לאופיייתא מערכת "פניני הדף"

מעשה בעיירה מקומית אשר הגיעו אליה שתי משאיות ולאחריהם רכב שרד מפואר ממנו ירד אדון שהודיע לתושבים אני מוכן לקנות חתולים כל חתול ב-100 ₪ ואכן תושבי העיירה עבדו במרץ כשסריטות על ידיהם המשאיות התמלאו ואז הודיע האדון אני צריך עוד חתולים ומוכן לשלם 150 ₪ לכל אחד אבל כבר לא היה חתולים בנמצא ואז הציע 200 ₪ לכל חתול אולם התושבים הרימו ידיים טוב אני משאיר את העוזר שלי ומחר בבוקר אני אשוב כל התושבים התאספו מסביב לעוזר שלחש באוזניהם האדון שלי זקוק להרבה חתולים יש לי רעיון אני אמכור לכם חתול ב-170 ₪ ואתם תמכרו לו מחר בבוקר ב-200 ₪ כל המשאיות התרוקנו ובבוקר נעלמו המשאיות והבינו התושבים שהשאירו אותם עם כיסים ריקים וידיים סרוטות כך היצר מנסה לעבוד עלינו בכל יום ובפרט בימי בין הזמנים נישמר מכל משמר לשמור את עצמינו לבל ניפול ברשתו של היצר הרע...

אנו רוצים להודות מקרב לב לאלו שתורמו מכיסם למען המשך הוצאת הגיליון למשלוח תרומות למערכת "פניני הדף" רח' פולנסקי 26 י-ם מ. ח 904406 בנק דיסקונט סניף גאולה ירושלים עלות הפצה בכל עיר היא בסך 100 ₪ בלבד כל החפץ להחזיק את הגיליון שמפיץ תורה לכל פינה בקרב לומדי התורה.

ניתן לפנות לטל' 02-5829850 או פקס' 02-5817174

יוסף פארוזי ימ"א ימ"א ימ"א ימ"א ימ"א

גליון זה הוקדש לע"נ סבינו מוה"ר רבי מנחם מנדל ב"ר יוסף צבי הרש זללה"ה

(מח"ס תורת חיים-דשא מנחם מק"ק לופן-פ"ת) נלב"ע ד' מנחם אב התשס"ג

הנוצח על ידי בנו הרה"ג אברהם חיים הרש שליט"א

לע"נ אבינו מורה דרכינו הרה"צ מימון (בן אדיבה) בן מסעודה זצוק"ל

ולע"נ דוד בן זהרה ז"ל מזל בת שמחה ז"ל לבנה בת מרים ז"ל ר' מיכאל ז"ל בן